

3. Yapı Denetimi Sempozyumu

İnşaat Mühendisleri Odası adına yürütücülüğünü İMO Diyarbakır ve Ankara Şubelerinin yaptığı 3. Yapı Denetimi Sempozyumu 5-6 Ekim 2013 tarihlerinde Diyarbakır'da gerçekleştirildi. Bir panel, dört oturum ve bir forumun gerçekleştirildiği sempozyumda, dördü çağrılı olmak üzere 19 bildiri sunumu yapıldı.

Sempozyumda yapı denetimi sisteminde yaşanan sorunların ancak tarafların bir araya gelip ortak çözümler üretmesiyle aşılabileceği belirtildi.

Sempozyuma, İMO Yönetim Kurulu Üyeleri, İMO Şube Başkanları ve Yönetim Kurulu Üyeleri, BDP Diyarbakır Milletvekili Altan Tan, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürü Kasım Kayıhan, Yenişehir Belediye Başkanı Selim Kurbanoglu, Çevre ve Şehircilik İl Müdürü Mustafa Temel ile çok sayıda akademisyen, bilim insanı ve inşaat mühendisi katıldı. Sempozyum açılış konuşmalarıyla başladı.

İMO Diyarbakır Şube Başkanı Turan Kapan, yıllarca eğri cetvelle doğru çizginin çizilmeye çalışıldığını belirtirken, İMO Ankara Şube Başkanı Selim Tulumtaş, yapı denetiminin asli unsurları mühendis ve mimarlardır dedi. İMO Yönetim Kurulu Başkanı Taner Yüzgeç ise, bütün dünyada olduğu gibi yapı denetiminin bir kamu hizmeti olduğunu söyledi. Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir ise, yapı denetimlerinin tamamının TMMOB'a bağlanması gerektiğini vurguladı.

Kapan: Eğri cetvelle doğru çizgi çizilmeye çalışıldı

Ülkede ancak depremlerin ardından yaşanan can ve mal kayıplarından sonra Yapı denetiminin önemsendiğine dikkat çeken Turan Kapan, "Can ve mal kaybına yol açan bu acı tablo; yıllarca yerelden merkezi hükümete, merkezi hükümetten yerele kadar yapı denetim sürecinde etkili ve yetkili olan kurumların üzerlerine düşen sorumluluğu, bizce kamu hizmetini yerine getirmemesi nedeniyle ortaya çıkmaktadır" dedi.

Yıllarca eğri cetvelle doğru çizginin çizilmeye çalışıldığını kaydeden Kapan, "Ancak eğri cetvelle doğru çizgi çizmek mümkün değildir. Eksik yapı denetim sistemiyle sağlıklı ve güvenli yapılar üretmek elbette mümkün değil; bunun hepimiz farkındayız. Ama böyle diyerek de tüm sorumluluğu üzerimizden atmamız da yanlıştır. Hepimiz topluma karşı, mesleğimize karşı görevlerimizi elbirliğiyle yerine getirirsek; depremin değil mühendislik hizmeti almamış, denetimi yapılmamış yapıların öldürdüğünü bilince çıkarıp ona göre yerelde hizmet yürütülmesini sağlarsak, acı tablonun oluşmasını engelleyebiliriz" diye konuştu.

Tulumtaş: Sistemi oluşturan asli unsurlar mühendis ve mimarlardır

İMO Ankara Şube Başkanı Selim Tulumtaş, yapı denetim sistemini oluşturan asli unsurların mühendis ve mimarlar olduğundan hiç şüphelerinin olmadığını ancak buna karşılık TMMOB ve bağlı odaların yetkilerinin daraltılmasının sağlıklı bir yapı denetimi sisteminin kurulması çalışmalarıyla çeliştiğini ifade etti. Yetkileri daraltma girişimini sistem bütünlüğünü anlayamama olarak yorumladıklarını kaydeden Tulumtaş "Mevcut ve oluşabilecek her tür olumsuz koşula karşın ülkemiz için iyiden ve güzelden yana çalışma irade ve kararlılığımızın devam ettiğini ve edeceğini belirtmek isterim. Bugün bu irade ve kararlılığımızı sadece bu salonda dillendirmiyoruz. Web sitemiz üzerinden yaptığımız canlı yayınımla ülkemizin her noktasındayız. Sempozyumumuzun dün olduğu gibi bugünde ülkemiz için iyiden ve güzelden yana olan tavrımızın nişanesi olacağına inanıyorum" dedi.

Yüzgeç: Toplumsal ve insani bir sorumluluktur

İMO Yönetim Kurulu Başkanı Taner Yüzgeç, konuşmasına Diyarbakır ve Ankara şube yönetim kurulu

üyelerine teşekkür ederek başladı. Yapı Denetimi Sempozyumu'nun üçüncüsünü düzenlediklerini belirten Yüzgeç, yapı denetimi sorununun on yıllardır odalarının ilgi alanında olduğunu hatırlattı. Bilimin ışığı ve bilim insanlarının öncülüğünün İnşaat Mühendisleri Odası'nın rehberi olduğuna işaret eden Yüzgeç, 1975 yılında Lice`de meydana gelen deprem ile Hicret apartmanının her hangi bir yer sarsıntısı olmadan yıkılmasının yapı denetiminin önemini kendiliğinden ortaya çıkardığını vurguladı. Yüzgeç, "Yapı denetimi üzerinde hassasiyetle durmak, bir kez daha Lice, bir kez daha Hicret apartmanı faciası yaşanmaması için elzemdir; ertelenemez, göz ardı edilemez toplumsal ve insani bir sorumluluktur. İMO kuruluşundan bu yana yapı denetim tartışmalarının asli unsuru olmuş, konunun taşıdığı önemin yitirilmemesi için yoğun çaba harcamış, yapı üretim sürecinin tüm aşamalarının kesintisiz ve etkin olarak denetlenmesi gerektiğini ısrarla savunmuştur" dedi.

"Yapı denetimi kamu hizmetidir"

Ülkenin asli sorunları arasında kaçak ve sağlıksız yapılaşma ve çarpık kentleşmenin doğurduğu sonuçların yer aldığını ifade eden Yüzgeç, bütün dünyada olduğu gibi yapı denetiminin bir kamu hizmeti olduğunu söyledi. Yüzgeç, "Bu kamu hizmetinin illa bir kamu kuruluşu veya kamu görevlileri aracılığı ile yapılması gerekmez. Fakat bu hizmet asla ve asla piyasa dengelerine, vahşi rekabetçi serbest piyasa koşullarına terk edilemez. Bizdeki yapı denetimi sisteminin temel sorunu budur. Bakanlık tarafından hazırlanan Yapı Denetimi Kanunu'na yönelik değişiklik tasarıları bu sorunu gidermekten ziyade derinleştirmeye sebep olacaktır" diye konuştu.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürü Kasım Kayıhan da, toplumun gelişmişlik düzeyinin kentleşme olduğunu belirterek, bakanlık olarak amaçlarının şehirlerinin yaşam kalitesini yükseltmek olduğunu söyledi. Kayıhan, "Türkiye hızlı kentleşmektedir. Kentleşme oluşumunda hava kirliliği ve çarpık kentleşme gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır. İnşaat sektörünü denetim altına alma amacımız 1999'daki depremlerdir" şeklinde konuştu.

Baydemir: Yapı denetimi TMMOB tarafından düzenlenmeli

Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir, Diyarbakır'da yapı denetimi veya yapı güvenliği açısından müdahaleyi, değişim ve dönüşümü zorunlu kılan en az 14 mahallenin bulunduğunu kaydetti. Yapı denetiminin TMMOB'a bağlanmasını isteyen Baydemir, konuşmasına şöyle devam etti: "Yapı denetiminde müteahhit firma ilgili denetim firmasının patronudur. Çalışanın patronu denetlediği bir sistemi henüz görmedim. Dolayısıyla bu sistemin arzulanan anlamda etkin bir sonuç doğurmasını beklemek eşyanın tabiatına ve kapitalizmin ruhuna da aykırıdır. Yapı denetimi sistemi kentin ve ülkenin geleceği açısından tartışmaya açılmalıdır. Bana göre yapı denetimlerinin tamamı TMMOB'a bağlanmalıdır. TMMOB kamu adına denetimi yapmalıdır. O işlem ilgili yasayla, birim fiyatla belirlenmeli, kaynağın tamamı TMMOB'nin havuzunda toplanmalıdır. Buradan ilgili denetim firmalarına aktarılmalı. Şüphesiz bu denetim firmalarını da denetleyen bir mekanizmaya

ihtiyaç var. Zira denetimsiz bir ticari aktivite aşamasında olmadığımız kanaatindeyim. Henüz o erdemli noktaya gelmediğimiz kanaatindeyim. Son olarak dirençli yapılardan söz etmek için Marmara, Van, Lice depremini unutmamak gerekiyor.”

Sempozyum açılışında İnşaat Mühendisi BDP Diyarbakır Milletvekili Altan Tan da bir konuşma yaptı.

Bildirilerle sorunlar ve çözümleri ortaya konuldu

İki gün süren, bir panel, dört oturum ve bir forum şeklinde gerçekleştirilen sempozyumun panel ve forum bölümünde yapı denetimi sisteminde yaşanan sorunlar tartışıldı ve çözüm önerileri ortaya konuldu.

Sempozyum oturumlarında ise, “Çelik yapılarda kalite kontrol ve denetim (çağrılı bildiri)”, “Davranış düzensizliğinin Van depremindeki yansımaları ve güçlendirmede yapı davranışının düzeltilmesi”, “Yapı denetim sürecine yönelik sistematik yaklaşım önerileri”, “Bakanlık-belediye-müteahhit üçgeninde yapı denetim sorunsalı”, “Yapı laboratuvar uygulamaları (çağrılı bildiri)”, “Yapı denetim kanununda meslek etiği ihlalleri”, “Yapı denetim kuruluşlarının işçi sağlığı ve iş güvenliği açısından sorumlulukları”, “Türkiye’de yapı denetimin denetimi”, “Normal ve lifli beton karışımlarının performans dayalı tasarımı (çağrılı bildiri)”, “Yapı denetim kuruluşlarının istihdama katkısı”, “Prefabrike betonarme yapılarda denetim ve TSEK 118 yaklaşımının değerlendirilmesi”, “Yapı denetiminde betonun yeri”, “Beton kalitesinin yapı denetimi kapsamında denetlenmesi”, “Kentsel dönüşüm kapsamında binaların bölgesel risk dağılımının belirlenmesi: Pera yöntemi (çağrılı bildiri)”, “Kentsel dönüşüm sürecinde riskli yapı stoğunun yenilenmesi ve yapı denetimin bu süreçteki önemi: Aksaray örneği”, “Ankara’da kentsel dönüşüm uygulamaları”, “Kamuya ait taşınmazlarda; tarihi yapıların restorasyonu ve yeni yapı uygulamalarında yapı denetim sistemi üzerine bir değerlendirme”, “Yapı denetim kuruluşlarının çalışmalarının istatistiksel değerlendirilmesi” konularında sunumlar gerçekleştirildi.

Değerlendirme forumu

Sempozyumdaki forumun moderatörlüğünü İMO Yönetim Kurulu Başkanı Taner Yüzgeç yaparken, İMO Diyarbakır Şube Başkanı Turan Kapan, İMO İstanbul Şube Başkanı Cemal Gökçe, İMO Ankara Şube Başkanı Selim Tulumtaş, Ortadoğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Öğretim Üyesi Prof. Dr. Erhan Karaesmen, Hacettepe Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Baki Öztürk ve Dicle Üniversitesi Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. İdris Bedirhanoğlu ise foruma konuşmacı olarak katıldı.

Forumda konuşan İMO Ankara Şube Başkanı Selim Tulumtaş, denetimin yönetimin bir işlevi olduğunu belirterek, yapı denetiminin tek boyutlu olarak düşünülmemeyeceğini ifade etti. Yapı denetiminin hukuksal, sosyal, toplumsal, ekonomik olmak üzere birçok boyutu içerdiğini vurgulayan Tulumtaş, İMO olarak bu bakış açısıyla bu sempozyumu düzenlediklerini ve sempozyumun yapı denetim sisteminin tüm boyutlarıyla tartışılacağı bir platform haline dönüştüğünü söyledi.

Dicle Üniversitesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. İdris Bedirhanoğlu ise, Diyarbakır’da kötü bir yapılaşma olduğunu belirterek, “Malzeme kalitesi denetimi çok yetersiz. Bildiğiniz gibi yapı denetimi yasası ne için çıktı, 1999 depreminden sonra binlerce insan yaşamını yitirdi ve bundan sonra yapı denetimi ortaya çıktı. Bizim yoğunluğumuzu binanın sağlamlığına ayırmamız gerekiyor” dedi.

Kent yöneticileri mühendislerin arkasında yürürler

İMO İstanbul Şube Başkanı Cemal Gökçe, Bu ülkede mühendisliğin olmadığına dikkat çekti. Gökçe, “Denetim konusu bir ülkeyi planlama, şehri planlamadır. Siz kent planlamalarını doğru yapmazsanız, yapı denetiminizi de yapamazsınız. Eğer bir ülkenin yöneticiler helikoptere binerek hangi yapının nereye yapılacağına karar veriyorsa, o ülkede sağlıklı bir mühendislikten, sağlıklı bir denetimden bahsedemezsiniz. Çünkü dünyada gelişmiş ülkelerde idareciler, kent yöneticileri, meslek insanların arkasından giderler, mühendislerin arkasından giderler. Mühendisler kent yöneticilerinin arkasından gitmezler. Çünkü onlar bilgidir ve bilirler” diye konuştu. Bu ülkede yapılarla ilgili

her şeyin müteahhitlerin elinde olduğunu ifade eden Gökçe, Diyarbakır`da ya da diğer ülkelerde estetikten ya da ekonomiden bahsetmenin olanaksız olduğunu belirtti.

Hacettepe Üniversitesi Öğretim Üyesi Baki Öztürk de, çözüm noktasında daha dikkatli olunması gerektiğini belirtti.

İMO Diyarbakır Şube Başkanı Turan Kapan ise Diyarbakır şube olarak yaptıkları çalışmaları, yetkili kurumlarla paylaştıklarını ve ardından 2000`den sonra elle betonun yasaklandığını kaydetti. Kentte belediyelerin meslek odalarını önemseydiğini ifade eden Kapan, 2011`de yapı denetim sisteminin başlamasıyla birlikte geçmişteki sistemi arar bir noktaya geldiklerini söyledi. Yapı denetim sisteminin işlemediğinin bu iki günde yapılan tartışmalarda da ortaya konulduğunu belirten Kapan, inşaat mühendisleri olarak artık depremlerle anılmak istemediklerini kaydetti. Kapan, tarafların bir araya gelmesi ve doğru kararlar almasıyla yapı denetim sistemindeki sorunların da çözüleceğini düşündüğünü söyledi.

Yapı denetimi uygarlık meselesi

ODTÜ Öğretim Üyesi Dr. Erhan Karaesmen de, sempozyumun amacına ulaştığını belirtti. Meslek odalarının ve İnşaat Mühendisleri Odası`nın önemine dikkat çeken Karaesmen "İnşaat Mühendisleri Odası bu toplumda akıllı kullanmaya en yakın camidir. İMO Türkiye de toplumsal bir ihtiyacın sonucu oluşmuştur. Birkaç ülkeyi gezdim ama Türkiye`deki teknik meslek odalarının bir benzerinin dünyanın başka yerlerinde olduğunu hiç sanmıyorum. Bu ülkede Teknik meslek odaları bir ihtiyacı karşılıyorlar, bazı gerçeklerin yanından geçiyorlar, politik düşünceyi işin eksenine oturtuyorlar. 50 yıllık geçmişi olan teknik meslek odaları toplumunun ihtiyaçlarını yansıtmaktadırlar" diye konuştu. Karaesmen yapı denetiminin ise bir uygarlık meselesi olduğuna dikkat çekti.

Konuşmaların ardından katılımcılar ve dinleyiciler de görüş ve önerilerini açıkladı.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürü Kasım Kayıhan, iki günlük sempozyumdaki konuşmalarda aldıkları notları Bakanlık yetkilileriyle değerlendireceklerini söyledi.

İMO Yönetimi Kurulu Başkanı Taner Yüzgeç ise, hazırlanan Yapı Denetim Kanunu taslağını yetersiz bulduklarını belirterek, bakanlık yetkilerine kanun taslağını tartışmak ve doğru yöntemleri bulmak için bir araya gelme önerisinde bulundu.

Plaket ve katılım belgesi töreniyle sona eren Sempozyumda İMO Diyarbakır Şube Başkanı Turan Kapan`a, İMO Ankara Şube Başkanı Selim Tulumtaş`a, sempozyum sponsorlarına ve sempozyumu destekleyen kuruluşların yetkililerine, panel ve oturum başkanları ile çağrılı bildiri sunan akademisyenlere plaket; panelde konuşanlar ile oturumlarda sunum yapanlara da "Katılım belgesi" verildi.

Taner Yüzgeç'in Yapı Denetimi Sempozyumu'nda yaptığı konuşmanın tam metni:

Sayın Başkan,

Diyarbakır ve Ankara Şubemizin Değerli Yönetici ve Üyeleri,

Değerli Katılımcılar,

Değerli Meslektaşlarım,

Basınıımızın Değerli Temsilcileri,

Diyarbakır ve Ankara Şubelerimiz tarafından ortaklaşa düzenlenen Üçüncü Yapı Denetimi Sempozyumuna hoş geldiniz.

Yönetim Kurulumuz adına başarılar diliyor, saygılar sunuyorum.

Hem mesleki alanımızın hem de yapı üretim sürecinin en önemli konularından biri olan Yapı Denetimi ile ilgili görüş ve düşüncelerimizi sizlerle paylaşmadan önce, Diyarbakır ve Ankara Şubelerimize Yönetim Kurulumuz adına teşekkür ediyorum.

Bu vesileyle Sempozyum Düzenleme Kurulu'na, Bilim Kurulu'na ve Danışma Kurulu'na; katkı ve desteklerini bizlerden esirgemeyen bilim insanlarına, akademisyenlere, meslektaşlarıma ve şubelerimizin

çalışanlarına teşekkürlerimi iletiyorum.

Bilimin ışığı, bilim insanların öncülüğü İnşaat Mühendisleri Odası'nın rehberi olmuştur, bundan sonra da olmaya devam edecektir.

Değerli Konuklar,

Bu yıl Yapı Denetimi Sempozyumu'nun üçüncüsünü düzenliyoruz. İlk Sempozyum Kasım 2009'da İstanbul'da, ikincisi Kasım 2011'de yine İstanbul'da gerçekleştirildi.

Sanıyorum yerel bazda gerçekleştirilmiş olması nedeniyle dikkate alınmamış ama İMO'nun ilk Yapı Denetimi Sempozyumu'nu 1974 yılında İzmir'de düzenlendiğini belirtmem gerekiyor.

Yapı denetimi konusunu bir süredir ulusal bazda düzenlenen sempozyumlarla ele almak, arz ettiği önemden kaynaklanıyor şüphesiz.

Ancak hemen belirtmeliyim ki, yapı denetimi konusu, aslında sorununu demek daha doğru olacak, on yıllardır Odamızın ilgi alanında bulunuyor.

Denebilir ki, İMO'nun tarihi ile yapı denetimi tartışmasının tarihi örtüşüyor, birbirini tamamlıyor.

Kuruluşundan bu güne, yapı üretimi başta olmak üzere mesleki konuları gündeminin ilk sırasına alan İMO, yapı denetimi ile ilgili sayısız etkinlik düzenlemiş, konunun muhataplarını bir araya getirmiş, değerli çalışmalar gerçekleştirmiş, siyasi iktidarlar üzerinde etkili olmaya çalışmış, sadece eleştiren olmamış, aynı zamanda çözüm önerileri geliştirmiş ve malumunuz bunları kamuoyuyla paylaşmıştır.

Vurgulu bir biçimde belirtmek gerekmektedir ki İMO, yapı denetimi konusunda kayda değer bir ısrar sergilemiştir.

Elbette bu ısrarın nedenleri üzerinde ayrıntılı şekilde durulacak, Sempozyumumuzda neden-sonuç ilişkisi görünür kılınacaktır.

Kaldı ki, Diyarbakır için uzun söze gerek dahi bulunmuyor. 1975 yılında Lice'de meydana gelen deprem, 1983'te Hicret apartmanının her hangi bir yer sarsıntısı olmadan yıkılması yapı denetiminin önemini kendiliğinden ortaya çıkarmaktadır.

Yapı denetimi üzerinde hassasiyetle durmak, bir kez daha Lice, bir kez daha Hicret apartmanı faciası yaşanmaması için elzemdir; ertelenemez, göz ardı edilemez toplumsal ve insani bir sorumluluktur.

Değerli Meslektaşlarım,

İnşaat Mühendisleri Odası bu sorumluluğu yerine getirmiş bir kurumdur.

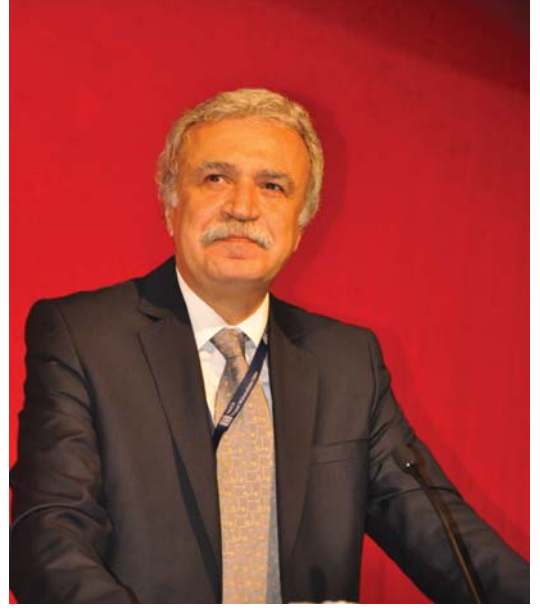
İMO kuruluşundan bu yana yapı denetim tartışmalarının asli unsuru olmuş, konunun taşıdığı önemin yitirilmemesi için yoğun çaba harcamış, yapı üretim sürecinin tüm aşamalarının kesintisiz ve etkin olarak denetlenmesi gerektiğini ısrarla savunmuştur.

1954 yılından sonra toplanan hemen her genel kurulda yapı denetimi konusu gündeme alınmış, örneğin 1961 yılında yapı denetimi bağlamında geliştirilen ve sistemin öncülü sayılan "yapı polisi" önerisiyle kamuoyunun karşısına çıkmış, dönem dönem mevzuat sınırları zorlanarak proje denetimi uygulaması gerçekleştirilmiştir.

1961 yılında İstanbul, 1962 yılında ise Ankara ve İzmir Belediyeleri ile yapılan protokoller çerçevesinde proje denetimi uygulaması başlamış, daha sonra uygulama ülke geneline yayılmıştır.

TMMOB'nin 1973 yılında yapılan 18. Genel Kurulu'nda kabul edilip uygulamaya alınan "Ortak Mesleki Denetim Yönetmeliği"nin 12 Eylül 1980 askeri darbe döneminde İmar ve İskân Bakanlığı tarafından durdurulduğunu da hatırlamamız gerekiyor.

O tarihten 1999 depremlerine kadar geçen sürede, özellikle 1980'lerde yapı denetimi ve mesleki denetim, mevzuat boşluğu ile karşı karşıya kalmış, dolayısıyla da yapı üretim süreci denetimsizliğe, keyfiliğe, başıbozukluğa teslim edilmiştir.

Yapı stoku ile ilgili tartışma Sempozyum programında bulunmaktadır. Yapıların mühendislik hizmeti almadan, kaçak, sağlıksız ve güvenlikten yoksun bir şekilde üretilme süreci ivme kazanmış ve bugünkü yapı stoku karşımıza çıkmıştır.

Değeri Konuklar,

Ülkemizin asli sorunları arasında, kaçak ve sağlıksız yapılaşma ve çarpık kentleşmenin doğurduğu sorunlar yer almaktadır. Kentlerimiz rahat ve yaşanabilir olmaktan uzaktır ve deprem gibi doğal afetler karşısında insanımız korunaksızdır.

Doğal afet riskinin az düzeyde olduğu, köyden-kente göç, kaçak yapılaşma gibi sosyo-ekonomik sorun yaşamayan Avrupa ülkelerinde bile dikkatli ve disiplinli bir yapı denetim sistemi bulunuyorken, ülkemizde yapı üretim sürecinin denetimsizliği ya da denetim zafiyeti geleceğe dönük kaygıları artırmaktadır.

Yapı denetimi bugünün olumsuzluklarından arınmaktan daha çok gelecekle ilgilidir, önemi güvenli yapıları üretmekle açığa çıkmaktadır.

Dolayısıyla yapı denetimi üzerinde yapılan çalışmalara, çıkartılan yasalara, değiştirilen mevzuata geleceğin penceresinden bakmak gerekmektedir; gelecek tasavvurunuzun genel çerçevesi, felsefesi ve ekonomi-politiği, bugünkü kararların da belirleyicisi olmaktadır.

Kadim yıllarda yaşanan depremleri bir kenara bırakalım. 1999 depremlerinden 2011 Van depremine kadar geçen süreyi baz alalım, makus talihimizin değişmediği, güvenli yapı üretiminin sağlanamadığı, mühendislik hizmeti almadan yapı üretiminin devam ettiği görülecektir.

Değerli Konuklar,

Malumunuzdur ki ülkemizde mevzuat hazırlama süreci sorunludur; katılımcılıktan uzaktır, süreç şeffaf değildir ve konunun muhataplarının söz hakkı yoktur.

Dönemin Hükümeti tarafından 29 Haziran 2001'de yayımlanan ve 19 pilot ilde uygulamaya alınan "4708 Sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun" da, Kanunla ilintili Yönetmelikler de siyasi iktidarın tek taraflı inisiyatifıyla hayat geçmiş, dolayısıyla da içerdiği eksiklikler, yanlışlıklar ve taşıdığı zaafılar nedeniyle ihtiyacı karşılayamamıştır.

Yaklaşık 10 yıl boyunca 19 ilde uygulana gelen bu kanun 2010 yılında tüm zaaflarıyla birlikte hatta taşıdığı sorunları daha da derinleşmiş bir şekilde ülke geneline yaygınlaştırılmıştır.

Yönetmeliklerde sorunların özüne dokunmayan bazı değişikliklerden sonra Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kamuoyuna sunulan bazı kanun tasarıları hazırlanmış, ancak ne yazık ki, uygulamanın muhatapları tarafından yapılan hiçbir uyarı ve değerlendirme hazırlanan tasarılarla yansımamıştır.

Korkarız ki, "ben yaptım oldu" anlayışıyla yapılan her uygulamanın sonucu gibi, yürürlüğe sokulacak kanun değişikliklerinin bedelini, toplumumuz gelecekte ağır bir şekilde ödeyecektir.

Değerli Meslektaşlarım,

Değerli Konuklar,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı verilerine göre, ülkemizde 1.644 yapı denetimi kuruluşu bulunmakta, bu kuruluşlarda ise denetçi ve kontrol elemanı olmak üzere 53 bin mühendis ve mimarın istihdam edildiği görülmektedir.

Ancak hemen belirtmeliyim ki, Bakanlığın web sayfasında yer alan mühendis ve mimar sayıları mevcut durumu yansıtmaktan ziyade, seneler içinde sisteme bir biçimde dahil olanların yani belge alanların toplamını vermektedir.

Odamız kayıtlarına göre üyemiz olan yaklaşık 12 bin inşaat mühendisi, Yapı Denetim firmalarında çalışmak için Odamızdan belge almıştır. Ancak bunlardan 10 bin civarında olan meslektaşımızın belirli dönemlerde veya halihazırda faal olarak çalıştığını söyleyebiliriz.

Bu sayıları göz önünden ayırmadan, şimdi de başka sayılara bakmakta fayda görüyorum.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının, mevzuata uygun denetim yapmadığını tespit ederek ceza verdiği ve Odamızca da soruşturulmasını istediği meslektaşlarımızın sayısı, yapı denetimi kuruluşlarının ve yapı denetim sisteminin ne düzeyde olduğunu resmetmektedir.

Son üç buçuk yılın rakamlarına göre, yani sadece 2010 yılından buyana Bakanlık tarafından Odamıza işlem yapılması için gönderilen dosyalara göre 1873 İnşaat Mühendisinin soruşturulması talep edilmektedir.

Kısaca sadece son 3,5 yıllık toplamda sistem içerisinde yer almış %20'ye yakın İnşaat Mühendisinin meslek kurallarına aykırı davrandığı iddia edilmiştir. Eğer 2001 yılından buyana, yani Yapı Denetim Kanunu çıktığından buyana Bakanlığın cezai işlem yaptığı düşünülecek olursa rakamların %50'lere ulaşacağını söylemek çok da yanlış olmayacaktır.

Kaldı ki benzeri verileri Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Erdoğan Bayraktar da ifade etmektedir.

Sayın Bakanın, Meclise verilen bir soru önergesine verdiği yanıtı göre, 2011 Aralık ayında sisteme kayıtlı bulunan yapı denetimi kuruluşu sayısı 1423'tür. 2004 ile 2011 yılları arasında yasaya aykırı faaliyette bulunan 704 kuruluşla ilgili işlem yapılmıştır. Yani oran yaklaşık yüzde 50'dir.

Değerli katılımcılar,

Bu oranlar kabullenilemeyecek düzeyde yüksek oranlardır. Ceza alan kuruluş ile mühendis ve mimarların böylesi yüksek miktarda olması, meslek mensuplarının sorgulanmasından ziyade sistemin kökten sorgulanmasını gerektirmektedir.

Siz bir sistem kuracaksınız, kurduğunuz sistemin bileşenlerinin yarısını cezalandıracaksınız sonrada kalkıp dünyaya benim sistemim işliyor diyeceksiniz...

Üstüne üstlük yapı üretim ve denetim süreçlerinde yer sahibi olan Odalar tarafından yürütülen mesleki denetimi de gene aynı gerekçeyle "benim zaten işleyen bir sistemim var" diye kaldıracaksınız...

Bu durum, rasyonel düşünebilen hiç kimse için anlaşılabilir ve anlamlandırabilir bir durum değildir.

Değerli Katılımcılar,

Gözümüzü yapı denetim sisteminin bir başka noktasına çevirdiğimizde karşımıza çıkan temel sorunlardan biri de, yapı denetim hizmet bedeli oranlarında gerçekleştirilen düşüşlerdir.

Başlangıçta yapı yaklaşık maliyetinin yüzde 4'ü ile yüzde 8'i arasında tespit edilen hizmet bedeli önce yüzde 3'e, ardından da yüzde 1,5'a düşürülmüştür. Yapı denetim hizmet bedellerinin bugün bir emlakçılıktan bile aşağıya çekilmesi nitelikli yapı denetimine siyasiler tarafından verilen önemi göstermektedir.

Bu yaklaşımın özü, ticaretin kamu güvenliğinden daha önemli olduğudur.

Düşük bedelin karşılığı düşük maliyet ve düşük ücretler olarak sektörün belirleyicisi olmaktadır.

Bugün yapı denetim kuruluşlarında çalışan meslektaşlarımızın ücret ve özlük hakları konusunda ciddi sorunlar yaşadığı başta siyasiler olmak üzere herkesin bilgisi dahilindedir.

Yapı üretim sürecinde, mühendislik hizmet bedelinin aşağılara çekilmesi açığı meslek alanlarımıza

dönük itibarsızlaştırma sürecinin bir parçası olarak karşımıza çıkmaktadır.

İşin doğrusu sadece imza atarak ve hatta sözleşme yaptıktan sonra yerine imza atılarak yapı üretim sürecine dahil olan meslektaşlarımız bulunmaktadır. İmzacılık yaygınlaştırılmakta ve meşrulaştırılmaktadır.

Promosyon olarak projelerin yapılması, hatta % 1,5 oranından bile indirimler yapılması karşılaşılan örnekler arasındadır.

Bu, hem mesleğimizin hem de yapı denetim sisteminin kanayan yarasıdır.

Sonuç olarak devlet tarafından yönlendirilen düşük ücret politikası niteliksiz bir yapı denetim sürecini teşvik etmektedir.

Değerli meslektaşlarım,

İnşaat Mühendisleri Odası olarak defalarca tekrarladığımız bir konuyu burada altını çizerek tekrar vurgulamak istiyorum.

Bütün dünyada olduğu gibi, Yapı denetimi bir kamu hizmetidir. Bir kamu hizmetinin illa bir kamu kuruluşu veya kamu görevlileri aracılığı yapılması gerekmez. Fakat bu hizmet asla ve asla piyasa dengelerine, vahşi rekabetçi serbest piyasa koşullarına terkedilemez.

Bizdeki yapı denetim sisteminin temel sorunu budur. Bakanlık tarafından hazırlanan Yapı Denetim Kanununa yönelik değişiklik tasarıları bu sorunu gidermekten ziyade derinleştirmeye sebep olacaktır.

Türkiye'deki yapı üretim sürecinde mal sahibi ile müteahhit büyük oranda aynılaşmaktadır. Müteahhit ile yapı denetim kuruluşunun bağı mutlaka ayrıştırılmalıdır.

Özet olarak,

- Siz eğer yapı denetiminin kamusal özelliğini yok eder ve denetimi piyasa ilişkilerinin insafına bırakırsanız,
- Siz eğer TOKİ, KİPTAŞ gibi kurumları ve bağlı müteahhitlerini denetim dışı bırakırsanız,
- Siz eğer yapı denetim kuruluşunu ücret ilişkisi kurduğu müteahhidi denetlemekle görevli kılarırsanız, yapı denetim kuruluşunu müteahhide hizmet verir pozisyonda bırakırsanız, yapı üretim süreci unsurlarını birbirlerinden bağımsızlaştıramazsınız,
- Siz eğer yapı denetiminde tekelleşme yaratacak düzenlemeler yaparsanız,
- Siz eğer büyük sermaye sahiplerine yapı denetim kuruluşu açma hakkı tanırsanız,
- Siz eğer mevzuat çalışmalarını kapalı kapılar ardında yapmaya devam ederseniz,
- Siz eğer meslek odalarını güçsüzleştirmeyi asli amaç sayarsanız,

Sizin Güvenli ve sağlıklı yapı üretimini sağlamanız mümkün olmayacaktır.

Değerli Başkan,

Sempozyum programına göz atıldığında, yapı denetim sistemine dahil hemen hemen tüm konuların ele alınacağı bir bütünlük arz ettiği görülecektir.

Elbette yeni açılımlara, yeni görüş ve yaklaşımlara ihtiyacımız bulunuyor.

İMO neredeyse 50 yıldır gündeminde bulunan ve kayda değer birikime sahip olduğu yapı denetimi ile ilgili yaklaşımının yeni fikirlerle zenginleşeceğine, bilimsel tahkimatin sağlanacağına inanıyor.

Sempozyum programı oldukça yoğun; bize düşen (bu iki gün boyunca), kürsüyü konunun uzmanlarına ve siz meslektaşlarımıza bırakmaktır.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

3. Yapı Denetimi Sempozyumu Sonuç Bildirgesi

5-6 Ekim 2013-Diyarbakır

Ülkemizin asli sorunları arasında; kaçak ve sağlıksız yapılaşma ve çarpık kentleşmenin doğurduğu sonuçlar yer almaktadır. İnsanların güvenli ve sağlıklı yapılarla yaşanabilir bir çevrede yaşama hakkı en temel insan hakları arasındadır ve bu hakkı sağlamak da kamunun en başta gelen görevidir. Bu görevin sağlıklı olarak yerine getirilmesinin temel ayaklarından biri olan yapı denetimi, ilgilendiği alan itibari ile denetim işlevinin doğası gereği bir kamu hizmetidir. Bu hizmet, ister kamu kurumları ve kamu görevlileri aracılığıyla, isterse de kamu tarafından yetkilendirilen yapı denetim kuruluşları eliyle gerçekleştirilsin, hiçbir şartta asla piyasa dengelerine, vahşi rekabetçi serbest piyasa koşullarına terk edilemez. Ülkemizdeki yapı denetim sisteminin temel sorunlarından birini bu yöndeki gelişmeler oluşturmaktadır.

17 Ağustos ve 12 Kasım 1999 Marmara Depremleri sonrası çıkarılan 595 ve 601 sayılı KHK'lar ile yapı denetim mevzuatı ve meslek içi eğitim konularına ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Başlangıçta TMMOB ve bağlı Odaları mevzuat içerisinde yer alır ve gerek 3458 ve gerekse 6235 sayılı yasalarda yer alan hak ve yetkilerini kullanabilir iken her iki KHK'nın Anayasa Mahkemesi'nce iptali sonrasında 2001 yılında TMMOB'ni ve Meslek Odalarını tamamen dışlayan 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun ve ilerleyen yıllarda da uygulama yönetmelikleri çıkarılmış, seçilen pilot illerde başlayan uygulamanın 2011 yılından itibaren de tüm illerimizde sadece yapı denetim işi yapmak üzere Bakanlıktan yetki alan özel şirketlerce yapılması öngörülmüştür.

Kamusal bir hizmet olan yapı denetimine ilişkin yapılan yeni düzenlemeler ile mimarlık ve mühendislik alanlarına yapılan olumsuz müdahaleler her defasında mevcut olan hak ve yetkileri sürekli erozyona uğratarak mühendislik ve mimarlık meslekleri ve yapı denetim işini yapılamayacak bir konuma sürüklemiştir.

10 yıl boyunca 19 pilot ilde uygulanan ve 2011 yılının başından itibaren de tüm yurttaki uygulanan yapı denetimi Hakkında Kanun'un uygulanmasında karşılaşılan sorunların başında; hizmet sunumundaki haksız rekabet gelmektedir.

Mevzuatta öngörülen yapı sahibi - yapı denetim kuruluşu ilişkisi uygulamada kurulamamıştır. Yasaya göre yapı denetim kuruluşlarının yapı sahipleri tarafından belirlenmesi gerekirken, uygulamada müteahhitler belirleyici olmaktadır.

Ülkemizdeki yapı üretim sürecinde mal sahibi ile müteahhit büyük oranda aynılaşmaktadır. Kanuna aykırı olmasına rağmen, yapı denetim kuruluşları pratikte yapı müteahhitleri ile anlaşma yapmak durumunda kalmakta, dolayısıyla yaptırım güçleri azalmakta ve bağımsız bir yapı denetim sisteminin oluşmasının koşulları en başta yok olmaktadır. Müteahhit ile yapı denetim kuruluşunun bağı mutlaka ayrıştırılmalıdır. Müteahhit, Yapı Denetim Kuruluşunu kendisi belirlediği sürece, sektörde sağlıklı bir denetim sürecinin oluşması mümkün değildir. Vatandaşın Anayasal hakkı olan "can ve mal güvenliği" etik kurallardan yoksun olan, serbest piyasa koşullarına bırakılmamalıdır. Oluşacak haksız rekabet ortamının önüne geçilmelidir.

Yapı denetim sistemini oluşturan asli unsurların başında mühendis ve mimarlar gelmektedir. Buna karşılık TMMOB ve bağlı Odaların yetkilerinin daraltılması ve idari ve mali yönden yürütmenin bir organı haline getirilerek özerk bir yapıdan uzaklaştırılması yönünde yapılan çalışmalarla, sağlıklı bir yapı denetimi sisteminin kurulması gerekliliği söylemleriyle yürütülen çalışmalar birbiri ile gelişmektedir. Sağlıklı bir yapı denetim sistemi kurulması ve yapı denetimi sisteminde yaşanan sorunların çözümü ancak TMMOB ve bağlı Odalarını yürütmenin bir organı haline getirme yönünde yapılan çalışmalara son verilmesi ve tarafların bir araya gelip ortak çözümler üretmesiyle mümkün olabilecektir.

Ülkemizdeki denetimsizliğin temel nedeni rant ilişkilerinin tekniğin önüne geçmiş olmasıdır. Yer seçiminden başlanılarak yapılan hatalar ve TMMOB'nin ilgili Odalarının yapmak istediği kamusal denetimin engellenmesi, başta kaynak israfı ve niteliksiz yapı üretimi gibi çok önemli sorunları ortaya çıkarmaktadır. Yapının sağlam olmaması ve denetimin sağlıklı yapılmaması sonucunda da deprem vb. felaketlerde can ve mal kaybının fazla olması acı bir gerçek olarak karşımıza çıkmaktadır. Yapı alanının seçiminden başlanarak yapılan hatalar, yapım süresince büyüyerek devam etmek-

tedir. Denetim, yapı inşaatının başlaması ile başlamaz. Yapının yapılacağı yerin zemin etüdünün doğru yapılıp yapılmadığı, hazırlanan plan ve projelerin İmar Kanunu ve Yönetmelikleri'ne, teknik şartname ve kurallarına, hizmetin türüne ilişkin Türk Standartları ile Oda Yönetmelik, Yönerge ve Çizelgeleri'ne uygun olarak üretilip üretilmediğinin denetimi bu sürecin ayrılmaz parçalarıdır. Yapı denetim kuruluşlarında mimari, statik, makine ve elektrik projeleri aynı zamanda denetlenebilir, birbirini etkileyen tesisat çeşitleri konusunda farklı uzmanlık alanlarındaki projelerdeki olması gereken değişiklikler düzeltilebilir, ondan sonra proje denetçisi mühendis ve mimarlar tarafından onaylanmalıdır.

Denetçi belgesi alabilmek için beş yıl meslek deneyimi aranmaktadır. Uzun yıllar farklı konularda uzmanlaşan ve bina yapısı ile ilgili bir deneyimi olmayan bazı mühendis ve mimarlara mesleki deneyim süresini doldurmaları nedeniyle denetçi belgesi verilmekte ve proje ile yapı uygulamalarından sorumlu tutulmaktadır. Denetçi belgeleri; uzmanlık alanlarına göre ve meslek odalarınca verilecek eğitimler sonunda, değerlendirme sınavından başarılı olmuş ve en az yedi yıl meslek deneyimi olan mimar ve mühendisler verilmelidir.

Karşımıza çıkan temel sorunlardan biri de, yapı denetim hizmet bedeli oranlarında gerçekleştirilen düşüşlerdir. Başlangıçta yapı yaklaşık maliyetinin yüzde 4'ü ile yüzde 8'i arasında tespit edilen hizmet bedeli önce yüzde 3'e, ardından da yüzde 1,5'a düşürülmüştür. Yapı denetim hizmet bedellerinin bugün bir emlakçılıktan bile aşağıya çekilmesi nitelikli yapı denetimine siyasiler tarafından verilen önemi göstermektedir. Yapı denetimi; yapı sahipleri için talep edilen bir hizmet olmaktan çok yasal bir zorunluluk haline gelmiştir.

Bu yaklaşımın özü, ticaretin kamu güvenliğinden daha önemli olduğudur. Düşük bedelin karşılığı düşük maliyet ve düşük ücretler olarak sektörün belirleyicisi olmaktadır.

Bugün yapı denetim kuruluşlarında çalışan meslektaşlarımızın ücret ve özlük hakları konusunda ciddi sorunlar yaşadığı başta siyasiler olmak üzere herkesin bilgisi dahilindedir.

Yapı üretim sürecinde, mühendislik hizmet bedelinin aşağılara çekilmesi açıkçası meslek alanlarımıza dönük itibarsızlaştırma sürecinin bir parçası olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yapı sahibi, yapısını denetleyecek yapı denetim kuruluşunu kendisi seçmekte, bu da denetimin bağımsızlığı felsefesine aykırı bir durum oluşturmaktadır. Yapı sahibi ile denetçi kuruluşun ticari ilişkisine endekslenmiş bir denetim(sizlik) süreci en çok denetçi ve kontrol elemanı olarak istihdam edilen mühendis ve mimarları mağdur etmektedir. Sonuç olarak devlet tarafından yönlendirilen düşük ücret politikası niteliksiz bir yapı denetim sürecini teşvik etmektedir.

Düşük ücret kaskacısındaki ve mevzuattan kaynaklı birçok sorumluluğu bulunan mühendis ve mimarlara yetki de verilmelidir. Uygulama projelerinde imara uygun değişiklikler, sonradan proje tashih ve tadilatı yapılması şartı ile yapı sahibinin talebi üzerine; proje müelliflerinin oluru ve yapı denetim kuruluşundaki ilgili denetçi mimar ve mühendislerin onayı ile yapılabilir.

Bu temel saptamalar ışığında Sempozyumumuzca, sağlıklı bir yapı denetim sistemi kurulması ve sorunların çözümüne yönelik belirlenen öneriler aşağıda sıralanmıştır;

- 1) Yapı Denetimi Hakkında Kanun ve Yönetmelikleri'nde kamusal bir yaklaşımla yeni düzenlemeler yapılmalıdır. Gerek kanunun hazırlanmasında ve gerekse uygulamasında TMMOB ve ilgili taraflar aktif rol almalıdır.
- 2) Denetim, yanlışlıklardan arındırılarak tarafsız ve etik kurallar çerçevesinde yapılmalıdır.
- 3) Denetimin bağımsızlığı felsefesine uygun olacak şekilde, yapı denetim kuruluşunun seçimi; yapı sahibi, yapı müteahhidi, proje müellifi ve ilgili idare inisiyatifinden çıkartılarak bağımsız hale getirilmelidir.
- 4) TMMOB'nin kanunundan gelen haklarını kullanmasına yönelik engellemelere son verilmelidir. Yapı üretim sürecinin tek muhatabı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olmalı, tüm ilgili kurum ve kuruluşların sağlıklı denetim yapılması konusunda eşgüdümü sağlayacak yeni düzenlemelere gidilmelidir.
- 5) Denetçi ve kontrol elemanı mimar ve mühendisler için olarak taraflarca Tıp Hizmet Sözleşmesi yapılması sağlanmalıdır.
- 6) Merkez Yapı Denetim Komisyonu ve İl Yapı Denetim Komisyonları'nda TMMOB ve ilgili diğer taraf temsilcilerinin bulunması sağlanmalıdır.
- 7) Kamusal bir denetim olan yapı denetimin amaçlanan nitelikte olabilmesi için;
 - a) Denetimde aktif rol alan mimar ve mühendisler, yasal düzenlemelerle, kendi meslek örgütleri olan TMMOB tarafından denetlenip sicilleri tutulmalıdır.
 - b) Yapı denetim kuruluşları, kendi Birliği tarafından düzenli olarak denetlenmeli ve etik kuralları oluşturulmalıdır.
- 8) Denetçi ve kontrol elemanı mimar mühendisler ve yardımcı kontrol elemanları ile şantiye şefi mimar mühendisler için; Mesleki Sorumluluk Sigortası sisteme dahil edilmelidir.
- 9) Yapı denetim sistemi içerisinde çalışacak mimar ve mühendislerin yetkin ve konusunun uzmanı olması sağlanmalı, denetçi belgesi, uzmanlık alanlarına göre ilgili Meslek Odasınca düzenlenecek eğitim ve yapılacak değerlendirme sınavına göre ilgili Meslek Odasınca verilmelidir.
- 10) Cezai sorumlulukların; 818 sayılı Borçlar Yasası ve diğer mevzuat hükümleri ile uyumlu, mimar ve mühendis haklarını koruyacak şekilde yeniden düzenlenmelidir.
- 11) 648 sayılı KHK ile 6495 sayılı Torba Kanun ile getirilen muafiyetlerin kaldırılması ve tüm kurum ve kuruluş yapılarının da kapsam alanına alınması sağlanmalıdır.
- 12) Uygulama projelerinde imara uygun değişiklikler, sonradan proje tashih ve tadilatı yapılması şartı ile proje müelliflerinin oluru ve yapı denetim kuruluşundaki ilgili denetçi mimar ve mühendis onayı ile yapılabilir.
- 13) Mevcut yönetmelikte olduğu gibi, o ilde ruhsata bağlanacak yapı alanları miktarına göre, amaç uygun yapı denetim hizmetinin verilebilmesi için, yapı denetim kuruluşu sayısı sınırlandırılmalı ve Bakanlıkça uygun dönemlerde güncelleme ve denetleme yapılarak kuruluş sayısı belirlenmelidir.
- 14) Yapılacak etkinliklerle güvenli ve sağlıklı yapılarda yaşama arzusu, bilinci ve talebi güçlü hale getirilmelidir.
- 15) Yapı üretim sürecinin unsurlarından olan müteahhitlik kurumu yasal altyapıya kavuşturularak, bu alan isteyen herkesin faaliyet gösterebileceği sektör olmaktan çıkarılmalıdır.
- 16) Yapılarda CE veya G işaretli ürünlerin kullanılması sağlanmalı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilileri bu belgeleri veren onaylanmış kuruluşlar üzerinde ciddi denetimler yapmalı, "naylon" belge verilmesinin önüne geçilmelidir.
- 17) Yapı denetim, yapıların yapı güvenliğinin ötesinde genel işlevsellik ve görüntü düzgünlüğü sergilemesi gerekliliğinden hareketle estetik, çevreye uyum ve ekonomik bakımlardan da denetlenmesini içerecek şekilde genişletilmeli, kaynak israfının önlenmesi için her türlü tedbir alınmalı ve tüm bu hususlarla birlikte "yapı kalite sigortalaması" kapsamında ek düzenlemeler yapılmalıdır.

Sempozyum Düzenleme Kurulu

3. Yapı Denetimi Sempozyumu - Program

5 Ekim 2013 Cumartesi

Açılış Konuşmaları

Sunumlar: Erhan Karaesmen, Altok Kurşun

Panel Oturumu: Yapı Denetim Surecine Yönelik Sistematik Yaklaşım Önerileri

- Hüseyin Kaya Moderator (*Yapı Den. Kur. Bir. Bşk.*)
- Murat Akın Bingöl (*Çevre ve Şehircilik Bakanlığı*)
- Ali Rıza Yücel (*İnş. Müh., Hukukçu*)
- Şükrü Erdem (*İMO Yönetim Kurulu 2. Başkanı*)
- Mustafa Baygeldi (*TMMOB Yapı Den. Kom. Bşk.*)
- Ahmet Akyol (*Diyarbakır İl Özel İdaresi*)
- Mustafa Temel (*Diyarbakır Çevre ve Şeh. İl Müd.*)
- Abdullah Sevinç (*Diyarbakır B. B. Gen. Sek.Yrd.*)
- Nimet Taş (*Diyarbakır Bağlar Belediye Bşk.Yrd.*)
- Recep Karahan (*Yapı Denetim Kuruluşu*)

1. Oturum (Oturum Başkanı: Canan Taşdemir)

- **Çağrılı Bildiri:** Mustafa Çobanoğlu, *Çelik Yapılarda Kalite Kontrol ve Denetim*
- Davranış Düzensizliğinin Van Depremindeki Yansımaları ve Güçlendirmede Yapı Davranışının Düzeltilmesi, *Hüseyin Tekel*
- Mevcut Yapı Stoğunun Deprem Performansının Belirlenmesi Üzerine Genel Bir Değerlendirme, *Hamide Tekeli, K. Tuğçe Erkan, Hakan Dilmaç, Fuat Demir*
- Yapı Denetim Sürecine Yönelik Sistematik Yaklaşım Önerileri, *A. Cumhur Kocalar*
- Bakanlık Belediye-Müteahhit Üçgeninde Yapı Denetim Sorunsalı, *Erdoğan Balcıoğlu*

2. Oturum (Oturum Bşk: Mustafa Selmanpakoğlu)

- **Çağrılı Bildiri:** Murat Doğan, *Yapılarda Laboratuvar Uygulamaları*
- Yapı Denetim Kanununda Meslek Etiği İhlalleri, *Osman Kara, Fatih Saka, Hikmet Kaplan, Turgay Yulu*
- Yapı Denetim Kuruluşlarının İş Güvenliği Sorumluluğu, *Ayça Bozkurt, Hilmi Coşkun, Ercan Erdiş*
- Yapı Denetim Kuruluşlarının İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Açısından Sorumlulukları, *Hilal Meydanlı Atalay, Serkan Engin*
- Türkiye'de Yapı Denetimin Denetimi, *Osman Kara*

6 Ekim 2013 Pazar

3. Oturum (Oturum Başkanı: Özgür Değertekin)

- **Çağrılı Bildiri:** Mehmet Ali Taşdemir, *Normal ve Lifli Beton Karışımlarının Performansa Dayalı Tasarımı*
- Yapı Denetim Kuruluşlarının İstihdama Katkısı, *Hilal Meydanlı Atalay, Serkan Engin*
- Prefabrik Betonarme Yapılarda Denetim ve TSEK 118 Yaklaşımının Değerlendirilmesi, *Ahmet Bal, Huzur Deveci*
- Yapı Denetiminde Betonun Yeri, *Seray Kaya, Hüseyin Kaya, İsmail Özgür Yaman*
- Beton Kalitesinin Yapı Denetimi Kapsamında Denetlenmesi, *İdris Bedirhanoğlu, Sultan Erdemli Günaslan*

4. Oturum (Oturum Başkanı: A. Halim Karaşin)

- **Çağrılı Bildiri:** Alper İlki, *Kentsel Dönüşüm Kapsamında Binaların Bölgesel Risk Dağılımının Belirlenmesi: Pera Yöntemi*
- Kentsel Dönüşüm Sürecinde Riskli Yapı Stoğunun Yenilenmesi ve Yapı Denetiminin Bu Süreçteki Önemi: *Aksaray Örneği, Sema Altuntepe, Esmâ Hatun Taşpınar, Fatih Kürşat Fırat*
- Ankara'da Kentsel Dönüşüm Uygulamaları (6306 Sayılı Kanun ve Yönetmelik Uygulamaları Kapsamında Yapılan İş ve İşlemler), *Kasım Kayıhan, Mustafa Tahsin Badem*
- İstanbul Üniversitesi Çapa Yerleşkesi Hızlı Durum Tespit Çalışması, *Rasim Temur, Barış Yıldızlar, Erdem Damcı, Namık Kemal Öztoran*
- Kamuya Ait Taşınmazlarda; Tarihi Yapıların Restorasyonu ve Yeni Yapı Uygulamalarında Yapı Denetim Sistemi Üzerine Bir Değerlendirme, *Enis Akova*
- Yapı Denetim Kuruluşlarının Çalışmalarının İstatistiksel Değerlendirilmesi, *F. M. Kılınçkale, S. M. Niğdeli, A. Çiçek*

Forum Değerlendirme

- Taner Yüzgeç (*Moderatör, İMO Yönetim Kurulu Başkanı*)
- Cemal Gökçe (*İMO İstanbul Şube Başkanı*)
- Selim Tulumtaş (*İMO Ankara Şube Başkanı*)
- Turan Kapan (*İMO Diyarbakır Şube Başkanı*)
- Erhan Karaesmen (*ODTÜ*)
- Baki Öztürk (*Hacettepe Üniversitesi*)
- İdris Bedirhanoğlu (*Dicle Üniversitesi*)